

WEB

Regionaal Programma Volwassenen Educatie

Regio Noord- Limburg

Ten behoeve van periode
2020-2021

De 7 samenwerkende gemeenten in de regio Noord-Limburg, april 2020

Inleiding

Woord vooraf – enkele passages treden nog niet in werking

Dit programma is geschreven op het moment dat VNG en Rijk werkten aan een bestuursakkoord over laaggeletterdheid. Dit is een belangrijk thema binnen dit programma. Het bestuursakkoord is echter door de VNG opgezegd in afwachting van o.a. passende budgettaire kaders. De betreffende passages in het programma kunnen daarom nog niet in werking treden en zijn cursief gemarkeerd en voorzien van een voetnoot.

Regionaal Programma Educatie Noord-Limburg 2020-2021

Voor u ligt het RPE NL 20-21, oftewel het Regionaal Programma Educatie (RPE) arbeidsmarktregio Noord-Limburg voor de jaren 2020 en 2021. Het derde opvolgende RPE in deze regio:

In 2016 is in de regio Noord-Limburg voor het eerst het Regionaal Programma Volwassenen Educatie Noord-Limburg 2016-2017 vastgesteld. Destijds was de verwachting dat de verplichting tot regionale samenwerking per 2018 zou vervallen en dat het Educatiebudget zou worden overgeheveld naar de Algemene Uitkering (AU) per individuele gemeente. In februari 2017 heeft de minister van OCW aan de Tweede Kamer laten weten vooralsnog af te zien van overheveling naar het gemeentefonds. Dit betekende dat de regionale samenwerking (vooralsnog) verplicht bleef, het Educatiebudget nog niet wordt overgeheveld naar de AU en dat de gemeente Venlo als contactgemeente aangewezen blijft voor de arbeidsmarktregio Noord-Limburg.

Dit hield ook in dat het college van de gemeente Venlo, in afstemming met de colleges van de regiogemeenten, een nieuw Educatieprogramma moest vast stellen. Voor de periode 2018-2019 is dit gebeurd in het “Regionaal Programma Volwassenen Educatie Noord-Limburg 2018-2019”. Daarbij werd het eerder vastgestelde beleid op hoofdlijnen geactualiseerd en voortgezet.

Eind 2019 is het einde van deze programma-periode bereikt en blijft het Rijk onduidelijk over de beoogde structurele inbedding van de WEB-middelen. Een integratie met de programmalijnen die uitgezet worden rondom aanpak laaggeletterdheid is aanstaande, maar vooralsnog is deze nog niet in wetgeving verankerd. Dit betekent dat we als arbeidsmarktregio Noord-Limburg ook voor de komende twee jaren nog opnieuw een regionaal educatieprogramma moeten afspreken.

*[Gelijktijdig willen we in dit programma wel vast de verbinding maken naar een vanuit het Landelijke Bestuursakkoord Laaggeletterdheid aangekondigde meer samenlevings-,resultaat- en kwaliteitsgerichte integrale aanpak van laaggeletterdheid. Uit onderzoek blijkt dat de laaggeletterdheid in onze arbeidsmarktregio (met name in Venlo) erg hoog is.]*¹

Leeswijzer

In dit regionaal programma 2020-2021 wordt in paragraaf 1 ingegaan op de ontwikkelingen van het huidige rijksbeleid Volwasseneneducatie. Vervolgens wordt in paragraaf 2 kort verslag gedaan van de ervaringen met de uitvoering van het scholingsprogramma 2018-2019.

Tot slot wordt in paragraaf 3 voorgesteld het eerder ingezette beleid voor de komende jaren op hoofdlijnen te continueren en op inhoud te anticiperen op de verbinding naar de lokale en regionale aanpakken laaggeletterdheid 2020-2021. Daarmee is deze versie van het plan tamelijk beleidsarm.

1. Ontwikkelingen rijksbeleid Volwasseneneducatie

In 2015 is de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) gewijzigd. De verplichte inkoop bij de ROC's werd afgebouwd (van 100% in 2014 tot 0% in 2018). Gemeenten kregen meer beleidsvrijheid om de

¹ Deze passage treedt in afwachting van bestuursafspraken laaggeletterdheid nog niet in werking.

scholing van basisvaardigheden van de doelgroep te organiseren. Per arbeidsmarktregio werden contactgemeenten aangewezen die het rijksbudget ontvingen en dit moesten verantwoorden volgens de eisen die gelden voor specifieke uitkeringen (SISA verantwoording). Het rijk gaf bij deze wetswijziging aan per 2018 het voornemen te hebben het Educatiebudget over te hevelen naar de AU van de individuele gemeenten.

Op 24 februari 2017 heeft de minister van OCW per brief medegedeeld aan de Tweede kamer te hebben besloten de wijzigingen op het terrein van Volwasseneneducatie (VE) over te willen laten aan het nieuwe kabinet en de WEB vooralsnog niet aan te zullen passen. Concreet betekende dit dat het educatiebudget nog niet per 1 januari 2018 over werd geheveld naar het AU gemeentefonds.

Via een ministeriële regeling is wel mogelijk gemaakt dat ook cursussen digitale vaardigheden kunnen worden aangeboden via het Educatiebudget.

2. Ervaringen met de uitvoering van het scholingsprogramma in voorgaande perioden

Vanaf 2015 tot 2017 is de verplichte winkelnering bij het ROC Gilde Opleidingen afgebouwd van 75% in 2015 tot 25% in 2017. Vanaf 2018 bedraagt het verplichte winkelneringspercentage 0% en hebben de regiogemeenten afgesproken om hun formele educatie-vraag gedifferentieerd toe te passen. De gemeenten Bergen en Gennep maakten daarbij gebruik van hun bestaande infrastructuur, de overige vijf gemeenten hebben afgesproken hun vraag voor de inkoop van formele educatietrajecten via openbare aanbesteding 'in de markt' te zetten.

Voor 2018 tot 2021 heeft aan de hand van een openbare aanbesteding Gilde Educatie deze opdracht gegund gekregen, met de mogelijkheid tot verlenging voor maximaal twee maal 1 jaar. Voor 2020 is de eerste verlenging al verstrekt. De 5 betrokken gemeenten hebben hiervoor 50% van hun jaarlijkse WEB-budget voor de inkoop van deze zogenaamde 'formele trajecten' ingebracht.

Sinds 2018 is de kwaliteit en kwantiteit van Gilde Educatie doorlopend gemonitord door de contacten met de uitvoering van de diverse gemeenten (coaches, consultants en klantmanagers) en voorgangsgesprekken (3/4 keer per jaar) met Gilde Educatie. Tijdens deze voortgangsgesprekken werd het volgende besproken:

- Managementinformatie zoals de bezetting van de groepen op de locaties Blerick en Venray;
- Contacten met de uitvoerders van de gemeenten;
- Financiën;
- Analyse van de groepen zoals het aantal deelnemers dat mogelijk gebaat zou zijn met toe leiden naar onderwijs (denk daarbij aan jong volwassenen < 27 jaar), te groeperen op (wens)beroepen waarop taal wordt aangepast of de behoefte aan de inkoop van extra (B1) niveaus (als deelnemers op A-2 niveau hun inburgering hebben afgerond)
- Tevredenheidsonderzoek onder cursisten en uitvoerders;
- Sisa verantwoording;
- Inhoud jaarverslag Gilde Educatie;
- Social return.

Bovenstaande heeft ertoe geleid dat er meer maatwerk geleverd wordt voor de cursisten. Tevens is de samenwerking tussen Gilde Educatie en de deelnemende gemeenten gegroeid. Er zijn afspraken gemaakt over contactpersonen per gemeente om de lijntjes kort te houden. Hierdoor krijgen de cursisten taal aangeboden op het voor hen gewenste niveau, zijn wachtlijsten niet meer aan de orde en is de instroom en de doorstroming van cursisten naar een hoger niveau op ieder gewenst moment mogelijk. Ook is er bij de beëindiging van een traject aandacht voor een warme overdracht naar een

non- formeel (onderhouds)traject indien daar behoefte/noodzaak aan is. Gilde Educatie neemt daarnaast actief deel in het netwerk van de aanpak laaggeletterdheid.

In Gennep en Bergen werd gekozen voor een kleinschalige oplossing met een lokale taalschool die ook DUO-gefinancierde taaltrajecten (Inburgeringswet) aanbiedt. Deze taalschool biedt ook aan werkgevers taallessen aan voor arbeidsmigranten, zij het in zeer bescheiden omvang. De lokale taalschool is sterk ingebonden in lokale netwerken, zoals het taal café van de Bibliotheken (Biblioplus).

Het accent heeft wel sterk gelegen op het formeel (tweede-) taalonderwijs. Er zijn goede ervaringen opgedaan met kleinschaligheid, nabijheid en de bereidheid en de mogelijkheid om specifiek maatwerk te leveren. Keerzijde is wel, dat de aantallen erg klein zijn, diversificatie op taalniveaus daardoor relatief moeilijk en de kwetsbaarheid voor fluctuaties en ziekte-uitval relatief groot. Per saldo wegen de voordelen zwaarder en zijn de gemeenten Bergen en Gennep tevreden over het resultaat.

Inzet verplicht te besteden budget

In 2016 en 2017 is naast het wettelijk verplichte gedeelte bij ROC's extra ingekocht bij Gilde Educatie om een educatie basis infrastructuur op alle niveaus te kunnen borgen op twee locaties, namelijk Venlo en Venray. Dit is op de tot dan toe gebruikelijke manier gedaan in de vorm van inspanningsovereenkomsten (productovereenkomsten ingekocht bij Gilde Educatie). Hierdoor zijn en worden voldoende deelnemers in 2016 en 2017 bereikt met deze zogenaamde 'formele trajecten', die met name worden ingezet voor (mogelijke) uitkeringsgerechtigden en jongeren zonder startkwalificatie.

Inzet vrij te besteden budget

In 2016 en in 2017 is het overgrote deel van het vrij besteedbare budget beschikbaar gesteld voor inkoop van taaltrajecten bij non-formele aanbieders (zonder diploma-erkenning) en aan maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties op basis van subsidieverstrekking.

In diverse gemeenten in de regio Noord-Limburg hebben de bibliotheken de aanpak van laaggeletterdheid als speerpunt omarmd en vervullen zij hierbij een kartrekkersrol. Er zijn, in samenwerking met netwerkpartners, diverse Taalhuizen en Taalpunten van start gegaan. Ook verzorgen diverse bibliotheken in nauwe samenwerking met de stichting Lezen & Schrijven taalcursussen, trainingen digitale vaardigheden en omgaan met DigiD.

In de gemeenten Gennep en Bergen is een slimme samenwerking gevonden door samen te werken met een aanbieder die inburgering en volwasseneneducatie kan combineren.

Uit de ingediende verantwoordingen 2016 bleek dat gemeenten en organisaties die zich voor het eerst bezig hielden met de inkoop van non-formele taaltrajecten voor laaggeletterden, de doelgroep niet gelijk in volle omvang wisten te bereiken. De verwachting was dat de in 2016 opgedane ervaringen tot een beter bereik van de doelgroep in 2017 en verder zouden gaan leiden. Uit de afgelopen jaren blijkt dit het geval te zijn maar blijft het ook een grote uitdaging om vraag en aanbod elkaar te laten vinden en op elkaar te matchen. Met name het vraagstuk van de laaggeletterdheid onder de autochtone (beroeps)bevolking speelt hierin een belangrijke rol.

Voor wat betreft de beschikbaarheid van financiële middelen: ook voor 2020 blijven de WEB-middelen in die zin geoormd dat zij besteed moeten worden aan dienstverlening in het kader van de WEB. De WEB-middelen worden in die zin dus niet vrij besteedbaar. Vanaf 2018 is er volledige bestedingsvrijheid over de vorm (geen gedwongen winkelen meer voor inkoop bij ROC's), onder

de voorwaarde dat daarbij wordt voldaan aan de wettelijke standaarden voor volwasseneneducatie. Wèl komt de inzet van de WEB-middelen in de jaarschijven 2020-2024 meer in het licht te staan van de Bestuursafspraken Laaggeletterdheid en daarmee houden we dan ook in dit programma rekening.

3. Regionaal Programma 2020-2021

Als missie koersen wij nog immer voort op ons primaire kader uit het 1e Regionaal Programma 2016-2017:

“Onze aanpak is gericht op het stimuleren en faciliteren van een sterkere en integrale samenhangende infrastructuur samen met lokale en regionale (educatieve) partners teneinde meer laaggeletterde inwoners daadwerkelijk te bereiken. Naast taal en rekenen is daarbij ook aandacht voor digitale vaardigheden wezenlijk. We zien taalondersteuning als een middel gericht op economische zelfstandigheid en maatschappelijke participatie en beschouwen het niet als doel op zich.”

Doelgroepen:

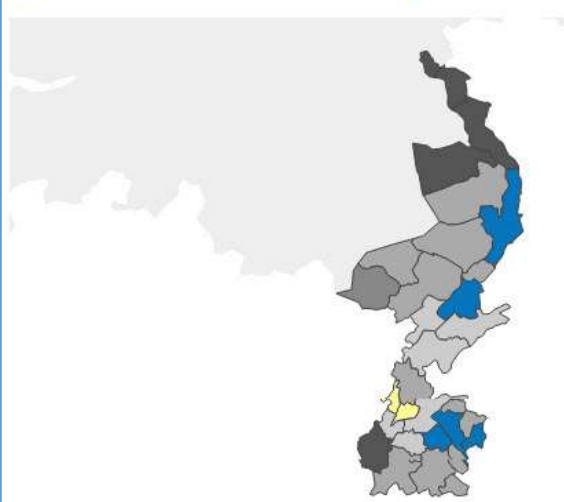
In de WEB is vastgelegd dat het Educatiebudget ingezet kan worden voor inwoners van de betreffende gemeente die ouder zijn dan 18 jaar en waarvoor geen verplichting geldt tot inburgering. Nog steeds zien wij als prioritaire doelgroepen:

- a. (mogelijke) uitkeringsgerechtigden met een te laag taalniveau om te participeren op de arbeidsmarkt;
- b. Jongeren met of zonder uitkering met een te laag taalniveau, waardoor zij geen startkwalificatie kunnen behalen;
- c. Inwoners met een te laag taalniveau om te participeren in de maatschappij.

Laaggeletterdheid 2016 in Limburg

Zoeken op gemeente

0-5 5-8 8-11 11-13 13-16 >16

Door De Limburger Gemaakt met LocalFocus

Cijfers en weetjes over laaggeletterdheid in Limburg

- * Gemiddeld heeft in Limburg 12,8 procent van de beroepsbevolking (mensen tussen 16 en 65 jaar) moeite met lezen en schrijven. In absolute aantallen telt Limburg tussen de 84.000 en 106.000 laaggeletterden
- * Het landelijk gemiddelde is 11,9 procent. Rekenen we 65-plussers mee dan ligt landelijk percentage van mensen die moeite hebben met lezen en schrijven op 18 procent. Rond de 2,5 miljoen mensen.
- * Onder schoonmakers stijgt het percentage laaggeletterden tot boven de 40 procent
- * In Heerlen, Kerkrade, Venlo en Roermond ligt het percentage het hoogst: boven de 16 procent
- * Landelijk heeft 11,9 procent van de 16- tot 65-jarigen moeite met lezen en schrijven. Dat zijn meer dan 1,8 miljoen mensen
- * In Beek, Schinnen en Stein wonen de minste laaggeletterden: 0 tot 5 procent
- * 17,9 procent van de 15-jarigen in Nederland loopt het risico om laaggeletterd te worden.
- * Onder werkzoekenden is het percentage laaggeletterden 16 procent, onder werkenden 9 procent
- * Van de werkende laaggeletterden heeft in de afgelopen 12 maanden 50 procent een cursus of training gevolgd. Bij geletterden is dat 73 procent.

Bron: ROA, Stichting Lezen&Schrijven

Maar voor de programmaperiode 2020-2021 erkennen we daarbij de doelgroep van arbeidsmigranten voor het eerst expliciet als behorend tot deze doelgroepen (in voorgaande programma-jaren werd deze groep vanuit de WEB-middelen bij gebreke aan prioriteitstelling enkel en alleen bediend voor zover er financiële ruimte over was)

Deze prioritering op de inzet van WEB-middelen wil niet zeggen dat er voor andere doelgroepen geen mogelijkheden zijn voor taaleducatie. Het lokale en regionale netwerk van alle voorzieningen in educatie moet ook laaggeletterde mensen op kunnen vangen die buiten deze doelgroepen vallen.

[Specifiek willen we daar op inzetten, maar de zoektocht is nog hoe daar de WEB-middelen voor in te zetten zijn. Om daarop voldoende aandacht en inzet te kunnen geven, willen we als arbeidsmarktregio Noord-Limburg de toegezegde middelen die we uit de recente bestuursafspraken Laaggeletterdheid (€ 120.000,- per jaar voor de gehele regio), gaan gebruiken voor de inzet van een regionaal werkende projectleider / -makelaar Aanpak Integrale Laaggeletterdheid.

Onder leiding van deze trekker moet in 2020 naast een analyse ook een resultaatgericht plan van aanpak en –implementatie worden opgeleverd om de laaggeletterdheid in onze regio significant terug te dringen.]²

Infrastructuur

De samenwerkende gemeenten in de regio Noord-Limburg hechten er daarbij waarde aan, mede vanuit hun doel, een samenhangende infrastructuur te organiseren en te borgen, om de kwaliteiten en waarborgen van een formele infrastructuur in hun eigen regio beschikbaar te hebben. Daarom willen zij vanuit hun WEB-middelen ook structureel blijven investeren in een dergelijke infrastructuur.

Voor de gemeenten Bergen en Gennep betekent dit dat zij, mede vanwege hun situering aan de rand van een andere arbeidsmarktregio, ervoor opteren hun respectievelijke behoeften aan formele infrastructuur vanuit eigen kracht in te vullen. De gemeenten Beesel, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray geven de voorkeur eraan om hun gezamenlijke inspanningen daartoe te bundelen.

Aanbesteding

Met als uitgangspunt 50% van het beschikbare WEB-budget van de 5 deelnemende gemeenten is in 2018 een opdracht ter gunning van formeel educatie-aanbod uitgezet langs de lijnen van een openbare aanbesteding. Voor de aanbesteding werd gekozen omdat dit enerzijds de publiekrechtelijk aangewezen weg is voor de inkoop van dergelijke dienstverlening, anderzijds omdat we ook beogen met de aanbesteding een meer resultaat- dan inspanningsgerichte relatie tussen uitvrager en aanbieder te bewerkstelligen.

Op basis van het indicatieve WEB-budget voor 2020 zal de aanbesteding een jaarlijks verwachte omzetwaarde van circa € 395.347 hebben.

De aanbesteding is in 2018 aangegaan voor een periode van 2 jaar (2018 en 2019) met aanvullend tweemaal een optie tot jaarlijkse verlenging (2020 en 2021). Omdat het gezochte dienstenpallet niet specifiek tot het domein van de drie decentralisaties behoorde, is de aanbesteding indertijd niet via

² Deze passage treedt in afwachting van bestuursafspraken laaggeletterdheid nog niet in werking.

de MGR SDLN ³ georganiseerd. De aanbesteding werd georganiseerd en beheerd door de vijf eraan deelnemende gemeenten onder begeleiding en coördinatie vanuit de centrumgemeente Venlo.

Bestemming van het budget

In het eerdere Regionaal Programma 2018-2019 is vastgelegd dat de 5 deelnemende gemeenten hun voorheen verplichte winkelneringsbudgetten nu vrijwillig voor 50% inzetten bij Gilde Educatie. De gemeenten Bergen en Gennep nemen hierbij op grond van hun afspraken met dat opleidingsinstituut een uitzonderingspositie in.

Het overige budget (50%) is in voorgaande jaren per individuele gemeente beschikbaar gesteld voor inkoop van taaltrajecten bij non-formele aanbieders (zonder diploma-erkenning) en aan maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties op basis van subsidieverstrekking. Voor het organiseren van taalondersteuning of al dan niet individueel of klassikaal gegeven (non-formele) taaltrajecten. Dit is op een zodanige wijze dat dit recht deed/doet aan de lokale situatie per gemeente

Ter behoud van expertise, het op efficiënte schaalgrootte kunnen voeren van voornoemd prioritair doelgroepenbeleid en om de aansluiting op arbeidsmarkt middels certificering te kunnen borgen, vinden we het nodig in onze regio een formele infrastructuur beschikbaar te hebben.

Ter borging van behoud van een formele infrastructuur educatie-onderwijs (zodat we op alle taalniveaus en op ieder gewenst instroom-moment aanbod beschikbaar hebben), stellen we voor de nu overzienbare programmaperiode van 2020-2021 50% van het beschikbare WEB-budget van de gemeenten Beesel, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray beschikbaar voor de inkoop van formele infrastructuur.

Dit sluit ook aan op de InvesteringsAgenda Noord-Limburg (Investeren in de Gezondste Regio, waarin in het hoofdstuk Arbeidsmarkt van de Toekomst, paragraaf 2d, wordt ingestoken op versterken van infrastructuur voor de arbeidsmarkt en het leven lang leren).

Voor het resterende gedeelte van het budget wordt voorgesteld dit beschikbaar te stellen voor de inkoop van non-formele taaltrajecten (conform werkwijze in eerdere programmajaren).

Gilde Educatie is ingevolge de aanbesteding van formele trajecten in 2018 de gegunde partij. De regionale werkgroep WEB heeft medio 2019 de samenwerking informeel geëvalueerd en komt tot de conclusie dat het gevolgde aanbestedingsproces tot een verbetering van de samenwerking en resultaten heeft bijgedragen. De bestaande verlengingsopties binnen de huidige aanbestedingsperiode worden dan ook gelicht

Activiteiten die in het kader van de WEB kunnen worden bekostigd:

Alleen scholingstrajecten die voldoen aan de wettelijk vastgestelde eindtermen kunnen worden bekostigd uit het WEB-budget. Deze trajecten kunnen betrekking hebben op taal, rekenen en digitale vaardigheden. Een scholingstraject kent een duidelijke opbouw en bestaat uit een aantal bijeenkomsten die leiden tot een meetbare niveauverhoging van de deelnemer (Vastgestelde Kwalificatie Structuur Educatie NT1 / Vastgesteld Europese commissie NT2). Voor de verantwoording aan het rijk dienen gemeenten duidelijk te maken dat deelnemers voldoen aan de wettelijke criteria voor de doelgroep. Alle organisaties moeten hiervoor jaarlijks verantwoording afleggen waaruit blijkt dat de deelnemers voldoen aan de wettelijke criteria voor deelname.

³ Modulair Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Noord-Limburg

[We verwachten dat - vanwege de in dit plan benoemde verbinding van WEB aan de implementatie van het Landelijke Bestuursakkoord Laaggeletterdheid - er de komende jaren gewerkt wordt aan het inrichten van een monitoring en kwaliteitskader voor het non-formele aanbod. Dit is namelijk onderdeel van dat landelijke BestuursConvenant en moet per arbeidsmarktregio geïmplementeerd worden.]⁴

De kwaliteit van het aanbod:

Voor alle aanbieders geldt dat het aanbod moet voldoen aan de opleidingen educatie zoals opgenomen in WEB (artikel 7.3.1. lid 1 onder b t/m f). Voor formeel onderwijs is voorts vereist dat gediplomeerd of gecertificeerd kan worden en dat toezicht op het onderwijs vanuit de inspectie plaats heeft.

Zowel aan non-formele aanbieders (o.a. Bureau Educatie, Volksuniversiteit) wordt gevraagd te werken volgens de standaarden volwasseneneducatie, als ook van de laagdrempelige taaltrajecten die onder andere door de bibliotheek en de stichting Groen Licht worden georganiseerd. Door voor deze organisaties ondersteuning door NT1 en NT2 taalprofessionals (onder andere vanuit Gilde Educatie) te organiseren kan hieraan worden voldaan.

Per gemeente beschikbare budgetten:

Voor 2020 heeft het rijk een indicatie van de besteedbare budgetten bekend gemaakt. Voor de gehele regio Noord-Limburg is een bedrag ad € 859.276 als voorlopig budget afgegeven, als volgt onderverdeeld

	WEB budget 2020	% verdeling	Gilde Educatie Reg. Inkoop 2020	Uitbetaling WEB per gemeente 2020
Beesel	36.803	4%	18.402	18.402
Bergen	29.474	3%	-	29.474
Gennep	39.109	5%	-	39.109
Horst aan de Maas	93.536	10%	46.768	46.768
Peel en Maas	97.406	11%	48.703	48.703
Venlo	427.858	51%	213.929	213.929
Venray	135.090	16%	67.545	67.545
Totaal	859.276	100%	395.347	463.930

Hoewel 'slechts' een indicatie, blijft de (netto) dalende trend in de rijksbudgetten ook in 2020 herkenbaar en zorgelijk. Tevens staat de jaarlijkse indexering van de WEB budgetten op dit moment ter discussie. Deze negatieve ontwikkeling van het WEB-budget baart ons zorgen en past niet goed op de landelijke bestuursakkoord-ambitie om de aandacht voor laaggeletterdheid in de arbeidsmarktregio's fors te intensiveren.

Verdeling van het budget

Evenals binnen de voorgaande regionale programma's, wordt in dit programma 2020-2021 uitgegaan van delegatie van budgetten en bijbehorende bestedings- en verantwoordingsstaken door de centrumgemeente Venlo aan alle afzonderlijke gemeenten. Eventuele (onder) uitputting wordt op basis van onderlinge solidariteit verevend, mede om te borgen dat eventuele onderbenutting in een afzonderlijke gemeente niet ten goede aan de regio zouden komen.

⁴ Deze passage treedt in afwachting van bestuursafspraken laaggeletterdheid nog niet in werking.

Regio Noord-Limburg